

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 15.04.2026			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	889/1		

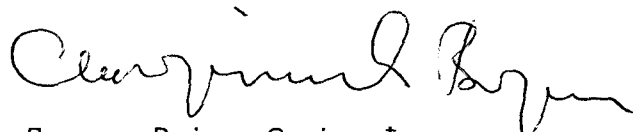
Комисија за самовредновање Филолошког факултета, на електронској седници одржаној од 7. до 9. априла 2026. године, донела је следећу

ОДЛУКУ

Усваја се Допунска анализа мера унапређења квалитета и параметара самовредновања за период 2021–2022. године, са освртом на активности реализоване током 2023. године.

Усвојена анализа представља документ којим се сагледавају спроведене мере унапређења квалитета, ефекти њихове реализације, као и даљи правци развоја система обезбеђења квалитета Филолошког факултета.

Председник Комисије за самовредновање

Доц. др Војкан Стојичић

**Допунска анализа мера унапређења квалитета и параметара
самовредновања
Филолошког факултета
(за период 2021–22. године, са освртом на активности
реализоване 2023. године)**

Увод

Након израде Извештаја о самовредновању Филолошког факултета 2021. године, који је обухватио период закључно са 2020. годином, активности у области обезбеђења и унапређења квалитета настављене су у континуитету током 2021/22. и 2022/23. Ова допуна има за циљ да прикаже спроведене активности, остварене резултате, као и мере унапређења предузете у складу са стратешким опредељењима установе и препорукама добијеним у поступку акредитације.

У посматраном периоду, систем обезбеђења квалитета развијан је као динамичан и функционалан механизам, заснован на принципима континуираног праћења, анализе и унапређења. Посебан акценат стављен је на повезивање планираних мера са њиховом реализацијом, као и на систематско праћење остварености постављених циљева.

Унапређена је пракса планирања и извештавања, пре свега кроз редовно и јавно постављање годишњих извештаја о раду и планова рада на сајт Факултета, чиме је обезбеђена већа транспарентност и омогућено праћење остварености циљева на нивоу установе.

Активности Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, као и других надлежних тела, биле су усмерене на отклањање уочених недостатака, јачање културе квалитета и даље унапређење постојећих процедура. Препоруке из претходног циклуса самовредновања и акредитације представљале су основу за дефинисање приоритетних активности, од којих је значајан део реализован, док су поједине активности интегрисане у континуирани процес унапређења.

Посебно је значајно што је у посматраном периоду систем обезбеђења квалитета додатно консолидован кроз јачање повезаности између стратешког планирања, оперативних активности и њихове евалуације, чиме је обезбеђен јасан континуитет развоја и унапређења.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

У периоду 2021/22. и 2022/23. године Стратегија обезбеђења квалитета Филолошког факултета представљала је основни оквир за планирање и спровођење активности у области унапређења квалитета. Њена примена остваривана је кроз систематско повезивање стратешких циљева са конкретним мерама и активностима дефинисаним акционим плановима.

У односу на раније уочене недостатке, посебно у погледу транспарентности и доступности планских и извештајних докумената, у посматраном периоду остварен је значајан напредак. Успостављена је пракса редовног постављања извештаја о раду и планова рада на сајт Факултета (<https://www.fil.bg.ac.rs/sr/pregled-fakulteta/dokumenta-i-propisi>), чиме је омогућено систематско праћење остварености циљева и јачање поверења у рад установе. Овај искорак допринео је да стратешко планирање добије јаснију оперативну димензију.

Даље унапређење огледа се у јаснијем дефинисању приоритета, као и у постепеном увођењу механизма за праћење реализације стратешких циљева кроз дефинисање мандата и састава тела задужених праћење квалитета (<https://www.fil.bg.ac.rs/sr/pregled-fakulteta/organi-i-tela-fakulteta>), дефинисање процедуре анкетирања и других облика прикупљања података у процесу обезбеђивања квалитета и самовредновања, праћења квалитета наставе, уџбеника, издавачке делатности (<https://www.fil.bg.ac.rs/sr/biblioteke-i-izdavastvo/izdavacka-delatnost>) итд. Анализе спроведених активности показале су да је значајан број планираних мера реализован, док су поједине активности препознате као континуиране и интегрисане у наредне циклусе планирања.

Поред наведеног, у посматраном периоду унапређена је и пракса израде и праћења акционих планова, који су све више структурирани по стандардима квалитета и усмерени на конкретне, мерљиве активности. Акционим плановима су јасније дефинисани носиоци активности, оријентациони рокови и очекивани исходи, чиме је омогућено систематичније праћење њихове реализације. Редовним разматрањем реализације активности на седницама Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета обезбеђено је континуирано праћење степена остварености планираних циљева, као и благовремено уочавање потребе за корекцијама и додатним мерама. На тај начин је додатно ојачана веза између стратешког планирања и оперативног деловања.

SWOT анализа

Снаге:

- постојање јасно дефинисане стратегије ++
- континуитет у њеној примени и развоју ++
- успостављена пракса јавног извештавања и планирања +++

Слабости:

- потреба за даљим унапређењем механизма праћења реализације циљева ++
- неуједначена укљученост свих актера у процес стратешког планирања ++

Прилике:

- даље унапређење методологије израде планских и извештајних докумената + + +
- јачање културе квалитета кроз транспарентност + + +

Претње:

- формализација процеса без пуне имплементације +
- недовољна координација између различитих нивоа управљања + +

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

У посматраном периоду настављено је унапређење стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, са циљем да се обезбеди њихова већа функционалност и доследна примена у свим сегментима рада Факултета.

Посебна пажња посвећена је јаснијем дефинисању процедура и њиховој доступности, чиме је омогућено да сви учесници у систему квалитета буду благовремено информисани о својим обавезама и начину поступања. Ово је допринело већој транспарентности и уједначенијој примени утврђених поступака.

Унапређена је и методологија израде планских и извештајних докумената, чиме је превазиђена ранија пракса њиховог формалног састављања као збирних приказа активности појединачних наставника и организационих јединица. Нови приступ омогућава јасније повезивање постављених циљева, предузетих мера и остварених резултата, што значајно доприноси ефикаснијем управљању квалитетом.

У посматраном периоду додатно је ојачан институционални оквир за праћење и унапређење квалитета наставе, формирањем Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе 2021. године и доношењем одговарајућег правилника којим су прецизно дефинисани њен састав, надлежности и начин рада. Кроз редован рад Комисије успостављена је континуирана комуникација између катедара, Одсека за студентска питања, студентских представника и управе Факултета, што је омогућило систематично разматрање питања од значаја за квалитет наставног процеса. Истовремено, у складу са важећим прописима, почев од 2021. године успостављена је редовна пракса израде и разматрања годишњих извештаја о пролазности на испитима, који садрже детаљне статистичке податке о успеху студената на нивоу појединачних предмета и студијских програма. Ови извештаји достављају се надлежним телима и представљају важан инструмент за анализу квалитета наставе, идентификовање потенцијалних проблема и предузимање корективних мера. Наведене активности, као и мере предвиђене акционим плановима, допринеле су да се стандарди и поступци за обезбеђење квалитета доследније примењују и да добију израженију аналитичку и развојну функцију.

SWOT анализа

Снаге:

- развијен систем стандарда и поступака + + +
- унапређена доступност и транспарентност + + +
- побољшана методологија израде планских и извештајних докумената + + +

Слабости:

- потреба за даљом стандардизацијом појединих процедура + +
- различит степен примене у појединим сегментима + +

Прилике:

- даље унапређење кроз дигитализацију процедура + + +

- усклађивање са примерима добре праксе ++

Претње:

- формално усвајање без доследне примене ++
- повећање административног оптерећења +++

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Систем обезбеђења квалитета Филолошког факултета у периоду 2021/22 и 2022/23. године даље је консолидован као интегрисан и функционалан оквир који повезује све кључне сегменте рада установе и омогућава континуирано унапређење на основу систематског праћења и анализе.

Успостављањем јасних институционалних механизма, пре свега кроз рад Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, као и унапређењем процедура анкетирања и анализе података (укључујући извештаје о пролазности), ојачана је координација између катедара, управе и студената. На тај начин обезбеђено је редовно прикупљање релевантних података о наставном процесу, раду наставника, успеху студената и квалитету ресурса.

Посебан квалитативни помак огледа се у повезивању прикупљених података са конкретним мерама унапређења, чиме је систем квалитета добио израженију аналитичку и развојну функцију. Праћење, анализа и корективне активности повезани су у јединствен „затворени циклус квалитета“, који омогућава да резултати евалуације непосредно утичу на доношење одлука и унапређење праксе.

Систем обухвата и друге релевантне области, укључујући праћење квалитета наставног кадра, успеха студената, издавачке делатности и услова рада, чиме се обезбеђује свеобухватан приступ управљању квалитетом.

У целини посматрано, систем обезбеђења квалитета функционише као координисан, подацима вођен и самокорективан механизам, који омогућава одржив и континуиран развој Факултета.

SWOT анализа

Снаге:

- успостављен и функционалан систем квалитета + + +
- континуиран рад надлежних тела + +
- побољшана координација и размена информација + + +

Слабости:

- потреба за даљим унапређењем механизма праћења +
- неуједначена имплементација у појединим сегментима + +

Прилике:

- даље унапређење кроз систематску анализу података + +
- јачање улоге система у процесу доношења одлука + +

Претње:

- административно оптерећење система + +
- недовољна укљученост појединих актера +

Стандард 4: Квалитет студијског програма

У периоду 2021/22. и 2022/23. године активности усмерене на унапређење квалитета студијских програма одвијале су се континуирано, у складу са стратешким опредељењима Факултета и препорукама из претходног циклуса самовредновања. Посебан акценат стављен је на праћење релевантности студијских програма, њихову усклађеност са савременим научним токовима и потребама друштва, као и на унапређење исхода учења.

Унапређена је пракса редовног преиспитивања студијских програма, при чему су анализирани садржаји предмета, структура програма и њихова међусобна повезаност. Посебно је значајно што су резултати ових анализа коришћени као основ за увођење измена и допуна, чиме је обезбеђена већа функционалност и актуелност студијских програма.

У процес унапређења студијских програма укључени су наставници, сарадници и студенти, што је допринело свеобухватнијем сагледавању квалитета наставе и исхода учења. На тај начин обезбеђена је повратна информација из различитих перспектива, што је значајно утицало на квалитет донетих одлука.

Сви ови резултати допринели су томе да Факултет током 2021. у процесу припреме реакредитације студијских програма мастер и докторских студија, значајно унапреди ове студијске програме: студијски програм мастер академских студија *Језик, књижевност, култура*, који је, по броју предмета и студената, далеко најобимнији студијских програм мастер студија, структуриран је тако да боље усмерава студенте у погледу развоја компетенција, успостављањем 11 модула и дефинисањем заједничке групе обавезних предмета из области академског писања и основа методологије, а све у складу с искуствима из претходног акредитационог периода и подацима о исказаним мишљењима студената и послодаваца до којих се дошло током израде Извештаја о самовредновању за претходни период.

Слично томе, приликом реакредитације студијског програма докторских академских студија *Језик, књижевност, култура*, успостављена је чвршћа структура студијског програма: уместо слободног избора свих предмета, што је био случај с акредитацијом из 2015, успостављено је пет модула с више дефинисаних обавезних предмета и структурираном, али и даље богатом понудом изборних предмета.

У складу с дугогодишњим исказаним интересовањем студената и сугестијама већег броја наставника из области превођења, осмишљен је и акредитован нов студијски програм – *МАС Превођење* – као двогодишњи мастер програм који нуди интензивну наставу која укључује како књижевно, тако и стручно и конференцијско превођење, за велики број језика.

SWOT анализа

Снаге:

- континуирано унапређење студијских програма + + +
- укљученост различитих актера у процес ревизије + +
- усмереност ка актуелности и релевантности + + +

Слабости:

- потреба за даљом стандардизацијом процеса ревизије +
- неуједначеност у динамици измена по програмима + +

Прилике:

- јачање међународне димензије студијских програма + +
- унапређење исхода учења и њихове евалуације + +

Претње:

- споро прилагођавање брзим променама у научним областима + +
- административна ограничења у процесу измена + +

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса у посматраном периоду унапређиван је кроз систематско праћење реализације наставе, анализу повратних информација студената, као и кроз континуирано унапређење наставних метода.

Посебан значај имала је анализа студентских анкета, чији су резултати коришћени као основ за унапређење наставног процеса. Уочени недостаци су разматрани, а предузимане мере усмерене на побољшање квалитета наставе, организације часова и комуникације са студентима.

Формирањем Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе 2021. и доношењем Правилника о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе исте године дефинисан је институционални механизам за праћење квалитета наставног процеса. На седницама комисије разматрана су различита питања из домена квалитета наставе, остварена је редовна комуникација између катедара, Одсека за студентска питања (чији управник је члан Комисије по функцији), студентских представника (који такође улазе у састав Комисије) и продекана за наставу као члана Деканског колегијума.

Почев од 2021. успостављена је редовна пракса објављивања годишњих извештаја о пролазности на испитима, у складу с одредбама Правилника о полагању испита и оцењивању на испитима на Универзитету у Београду. Прodeкан за наставу ове извештаје доставља Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе, а потом и Наставно-научном већу. Детаљни статистички подаци о пролазности на испитима и добијеним оценама на сваком акредитованом предмету – у првом испитном року по завршетку наставе, као и на нивоу целе године – омогућили су члановима Комисије, катедрама, као и наставницима појединачно, увид у број студената који положили одређени испит у току године, као и у дистрибуцију оцена, и на тај начин створили предуслове да се идентификују потенцијални проблеми и предузимају корективне мере.

Унапређене су и наставне праксе, укључујући примену савремених наставних метода и облика рада, што је допринело већој интерактивности и ефикасности наставе. Посебно је значајно што су наставници показали спремност да прилагођавају свој рад у складу са добијеним повратним информацијама. Истовремено, треба скренути пажњу на то да дугогодишња забрана запошљавања у јавном сектору, све тежа материјална ситуација у високом образовању, као и све већи обим административног рада који изискује значајно ангажовање наставног особља (детаљност и обимност акредитационе документације, растућа бирократизованост процеса акредитације и контроле квалитета итд.) подижу укупно оптерећење наставног особља, чији се кадровски капацитети у тренутним околностима не могу ширити повећањем броја особља, чак и кад се оно испостави као нужно.

Континуирано се прати реализација наставе и предузимају мере унапређења, чиме се обезбеђује висок ниво квалитета наставног процеса.

SWOT анализа

Снаге:

- систематско праћење наставног процеса + +
- коришћење повратних информација студената + + +
- унапређење наставних метода +

Слабости:

- неуједначена примена иновативних метода +
- потреба за даљим унапређењем комуникације у појединим сегментима +

Прилике:

- даља модернизација наставе + +
- унапређење дигиталних облика наставе +

Претње:

- отпор променама у наставним праксама +
- преоптерећеност наставника + +

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

У периоду 2021/22. и 2022/23. године, као и у наредном периоду, квалитет научноистраживачког рада на Филолошком факултету континуирано је унапређиван, што се огледа како у обиму и структури научне продукције, тако и у расту научне видљивости и јачању институционалних механизма за њено праћење. Од децембра 2023. године сви истраживачи имају уређене профиле на платформи еНаука, чиме је омогућена систематична и прецизнија квантитативна анализа научне продукције (врсте публикација, категорије часописа и сл.), као и већа доступност и видљивост резултата рада.

Посебно значајан сегмент представља издавачка делатност Факултета, која се у великој мери реализује у режиму отвореног приступа. Поред више дигиталних научних часописа, у отвореном приступу су доступне и бројне монографије, уџбеници и зборници са научних скупова, што доприноси широј дисеминацији научних резултата. Истовремено, уочљив је континуиран напредак часописа чији је Факултет издавач или суиздавач, како кроз раст категорија, тако и кроз њихову стабилизацију у вишим категоријама, што указује на јачање научне релевантности и квалитета издавачке делатности.

Унапређење научноистраживачког рада огледа се и у интензивној међународној сарадњи и учешћу у научним мрежама и пројектима. Факултет учествује у више CEEPUS мрежа, као и у неколико COST акција, од којих су неке успешно реализоване у посматраном периоду. Посебан значај има и учешће у оквиру иницијативе CIRCLE U. European University Alliance, као и у програмима Еразмус+, укључујући стратешка партнерства у оквиру којих наставници и истраживачи Факултета руководе и учествују у пројектима. Ови облици сарадње доприносе мобилности наставника и студената, као и јачању међународне позиције Факултета.

Поред пројектних активности, Факултет остварује и значајну институционалну сарадњу са домаћим и међународним партнерима. Као пример се могу навести сарадња са Министарством просвете у реализацији програма наставе српског језика као страног (пројекат „Свет у Србији“), сарадња појединих катедара са релевантним културним и образовним институцијама (као што су Гетеов институт, DAAD, ÖAAD, Руски културни центар, као и сродне институције у области недерландистике, хиспанистике, оријенталистике...), као и сарадња са страним амбасадама и међународним организацијама, која доприноси квалитету наставе и научног рада.

Научна делатност Факултета додатно је оснажена успостављањем двеју научних конференција као институционализованог облика научноистраживачке делатности, које се реализују у двогодишњем циклусу, а чија је реализација започета 2022. године. Реч је о конференцијама „Савремена филолошка истраживања“ и „Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе“, од којих је друга посебно усмерена на младим истраживачима и докторандима. Ове конференције представљају трајну платформу за научну размену, повезивање истраживача и афирмацију научног рада, док објављивање зборника радова проистеклих из њих додатно доприноси континуитету научне продукције и видљивости резултата истраживања.

Сви наведени резултати представљају исход континуираног рада на унапређењу научноистраживачке делатности, укључујући подстицање научног рада наставника и сарадника, развој издавачке делатности, као и јачање међународне сарадње и пројектног ангажовања

SWOT анализа

Снаге:

- раст категорија научних часописа + + +
- развијена издавачка делатност + + +
- континуирана научна активност + + +

Слабости:

- потреба за већом међународном видљивошћу + +
- неуједначеност у научној продукцији по областима +

Прилике:

- даље позиционирање у међународном научном простору + +
- јачање сарадње и учешћа у пројектима + +

Претње:

- ограничени ресурси за научни рад + + +
- конкуренција на међународном нивоу +

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника унапређиван је кроз континуирано праћење њиховог рада, као и кроз подстицање професионалног и научног развоја.

У посматраном периоду наставници и сарадници активно су учествовали у наставном и научном процесу, при чему су резултати њиховог рада редовно праћени и анализирани. Посебан значај имале су студентске анкете, као и други облици евалуације, који су допринели унапређењу наставног рада. У складу с општим актима Универзитета у Београду, студентска оцена педагошког рада наставника јесте елемент који се на Факултету обавезно узима у обзир у поступку избора у звање.

О обезбеђењу квалитета, поштовању стандарда научне изврсности и уједначавању операционализације критеријума за избор у звање за наставнике из различитих ужих научних области, као и праћење испуњености обавезних и изборних услова у поступцима избора у звања, посебно се стара Комисија за развој Филолошког факултета. Ова Комисија редовно заседа уочи седница Наставно-научног већа, разматра достављене материјале и даје мишљења о напредовању наставника и сарадника, чиме доприноси обезбеђивању и континуираном унапређењу квалитета наставног кадра.

Унапређена је пракса стручног усавршавања, као и учешћа у научним и стручним активностима, што је допринело подизању укупног квалитета наставног кадра.

SWOT анализа

Снаге:

- висок ниво стручности наставника + + +
- континуирана научна активност + + +
- спремност за унапређење наставног рада + +

Слабости:

- неуједначеност у оптерећењу +
- потреба за већом подршком у професионалном развоју + +

Прилике:

- даље стручно усавршавање + +
- јачање међународне сарадње + +

Претње:

- одлив кадрова +
- ограничени ресурси за напредовање +

Стандард 8: Квалитет студената

У периоду 2021/22. и 2022/23. године активности усмерене на унапређење квалитета студената обухватиле су праћење њиховог успеха, напредовања, као и њиховог учешћа у наставном и ваннаставном животу Факултета.

Посебна пажња посвећена је праћењу пролазности и ефикасности студирања, као и анализи фактора који утичу на успех студената. На основу добијених резултата предузимане су мере усмерене на побољшање услова студирања и подршке студентима.

Унапређена је и пракса информисања студената, као и њиховог укључивања у процесе одлучивања и унапређења квалитета. Факултет је 2021. оформио Тим за промоцију Факултета, који активно ради на информисању и будућих и садашњих студената, не само на сајту Факултета, већ и на друштвеним мрежама, кроз свакодневне објаве и аудиовизуелне прилоге, а периодично организује и инфо-саветовалишта на одређене теме. Декан Факултета именовао је у октобру 2021. и координатора за студентска питања, који је у свакодневној комуникацији са студентима и ради на томе да све евентуалне недоумице и проблеме с којима се студенти суочавају реши у комуникацији са студентима или их упуту на одговарајућу инстанцу којој се могу обратити. Студенти су активно учествовали у евалуацији наставног процеса, што је допринело побољшању квалитета наставе.

SWOT анализа

Снаге:

- активна улога студената у процесу евалуације + + +
- систематско праћење успеха студената + +
- унапређење информисања + + +

Слабости:

- потреба за даљим унапређењем подршке студентима +
- неуједначеност у ангажовању студената +

Прилике:

- развој додатних облика подршке + +

Претње:

- смањење мотивације студената +
- спољни фактори који утичу на успех студирања + +

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

У посматраном периоду настављено је унапређење квалитета уџбеника, литературе и библиотечких ресурса, као и развој информатичке подршке наставном и научном процесу.

Посебна пажња посвећена је обезбеђивању доступности релевантне литературе, као и њеном усклађивању са садржајима наставе и савременим научним токовима. Унапређена је и доступност електронских ресурса, што је допринело већој доступности литературе студентима и наставницима (видети <https://www.fil.bg.ac.rs/sr/biblioteke-i-izdavastvo/izdavacka-delatnost>)

Факултет је 2022. донео Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности, који је детаљно регулисао поступак издавања различитих типова публикација и стандарде које треба да задовоље, као и формирање два тела, Издавачког савета и Комисије за уџбенике.

Почев од 2022. Издавачки савет разматра предлоге за издавање публикације, одобрава издавање публикација, припрема предлог издавачког плана и прати његову реализацију. Комисија за уџбенике прати квалитет уџбеничке литературе и даје сагласност на предлоге за објављивање уџбеника које издаје Факултет, водећи посебно рачуна о садржају, структури, научној актуелности, стилу и обиму, тј. усклађености обима с програмом предмета и предвиђеним бројем ЕСПБ бодова који се на предмету стичу.

Развој информатичких ресурса омогућио је ефикаснију организацију наставног процеса и лакши приступ информацијама. Ово је посебно значајно у контексту савремених облика наставе и научног рада.

SWOT анализа

Снаге:

- доступност релевантне литературе ++
- развијени библиотечки ресурси +++
- унапређење информатичке подршке ++

Слабости:

- потреба за даљим унапређењем електронских ресурса +
- ограничени материјални ресурси ++

Прилике:

- дигитализација библиотечких фондова +
- развој нових информатичких алата ++

Претње:

- брзо застаревање ресурса — —
- финансијска ограничења — —

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

У периоду 2021/22. и 2022/23. године унапређиван је квалитет управљања Факултетом, као и квалитет ненаставне подршке, са циљем обезбеђивања ефикасног и транспарентног функционисања установе.

Посебно је значајно унапређење праксе планирања и извештавања, чиме је обезбеђена већа прегледност рада установе и омогућено праћење остварености постављених циљева. Успостављена је редовна пракса израде и јавног објављивања извештаја о раду и планова рада, што представља важан корак у правцу јачања транспарентности.

Такође, унапређена је координација између деканског колегијума и ненаставних служби, што је допринело ефикаснијем обављању административних послова и бољој подршци наставном процесу.

SWOT анализа

Снаге:

- унапређена транспарентност управљања + + +
- успостављена пракса редовног извештавања + + +
- побољшана координација + +

Слабости:

- потреба за даљом оптимизацијом административних процеса + +
- оптерећеност ненаставног особља + +

Прилике:

- дигитализација управљачких процеса + +
- унапређење организације рада +

Претње:

- административна преоптерећеност + +
- ограничени ресурси +

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

У посматраном периоду настављено је унапређење квалитета простора и опреме, са циљем обезбеђивања адекватних услова за реализацију наставног и научног процеса.

Посебна пажња посвећена је одржавању постојећих простора, као и њиховом постепеном унапређењу. Унапређена је и техничка опремљеност, што је допринело ефикаснијем извођењу наставе и научних активности.

Иако су уочена одређена ограничења, пре свега у погледу просторних капацитета и материјалних ресурса, предузимане су мере усмерене на њихово превазилажење и оптимално коришћење расположивих ресурса.

Факултет је у посматраном периоду интензивно радио на решавању проблема недоступности просторија у старој згради за особе са инвалидитетом. Током 2022. и 2023. године из сопствених средстава финансирана је израда Пројекта приступачности (април 2023), као основ за реализацију планираних инфраструктурних интервенција. У циљу обезбеђивања неопходних сагласности, деканка Факултета је, заједно са правним заступником, одржала састанак са представницима Републичког завода за заштиту споменика културе, на ком је указано да ће Завод дати позитивно мишљење за извођење радова на уградњи лифта у старој згради, након окончања поступка по жалби на првостепено решење Републичког геодетског завода. Дана 31. маја 2023. године Републички геодетски завод донео је решење којим се брише право коришћења Филолошког факултета на објектима које фактички користи, чиме су додатно усложњени услови за реализацију планираних радова. Наведене околности указују на сложеност процеса решавања инфраструктурних питања, али и на континуирано ангажовање Факултета у правцу унапређења приступачности и услова рада.

SWOT анализа

Снаге:

- адекватни услови за извођење наставе ++
- унапређена техничка опремљеност +
- континуирано одржавање простора +++

Слабости:

- ограничени просторни капацитети ++
- потреба за даљим улагањима ++

Прилике:

- унапређење инфраструктуре ++
- модернизација опреме +

Претње:

- финансијска ограничења ++

- административно-бюрократские препо́реки + + +

Стандард 12: Финансирање

У периоду 2021/22. и 2022/23. године Филолошки факултет је обезбеђивао средства за функционисање и развој у складу са важећим прописима, при чему су финансијски ресурси коришћени у циљу подршке наставном, научном и административном процесу.

Посебна пажња посвећена је рационалном коришћењу расположивих средстава, као и њиховом усмеравању ка приоритетним областима од значаја за квалитет рада установе. У том смислу, финансирање је било у функцији унапређења наставе, научноистраживачког рада, као и развоја инфраструктуре.

Иако су уочена одређена ограничења у погледу финансијских ресурса, предузимане су мере усмерене на њихово превазилажење и оптимално коришћење постојећих могућности.

SWOT анализа

Снаге:

- стабилно финансирање основних активности + + +
- рационално коришћење ресурса + + +

Слабости:

- ограничени финансијски ресурси + +
- зависност од буџетских средстава + +

Прилике:

- диверзификација извора финансирања + +
- учешће у пројектима + +

Претње:

- нестабилност финансијских токова +
- повећање трошкова + +

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Улога студената у систему обезбеђења квалитета у посматраном периоду додатно је унапређена, пре свега кроз њихово активно учешће у процесима евалуације и доношења одлука.

Студенти су учествовали у спровођењу анкета, као и у раду тела надлежних за квалитет, чиме је омогућено да њихови ставови и искуства буду укључени у процес унапређења рада Факултета.

Унапређена је и пракса информисања студената о резултатима евалуације и предузетим мерама, што је допринело већој транспарентности и поверењу у систем квалитета.

SWOT анализа

Снаге:

- активна улога студената у систему квалитета + + +
- укљученост у процесе евалуације + +

Слабости:

- неуједначено учешће студената + +
- потреба за већом мотивисаношћу +

Прилике:

- развој нових облика учешћа + + +
- јачање студентског представљања +

Претње:

- смањење заинтересованости студената + +
- формално учешће без суштинског утицаја +

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

У посматраном периоду систематско праћење и периодична провера квалитета додатно су унапређени кроз јасније повезивање процеса самовредновања, стратешког планирања и реализације акционих планова. Праћење реализације мера унапређења квалитета спроводи се континуирано, уз редовно разматрање резултата на нивоу надлежних тела, чиме је омогућено благовремено уочавање одступања и предузимање корективних активности.

Посебан помак остварен је у увођењу праксе систематичног праћења остварености стратешких циљева, кроз структуриране акционе планове који се непосредно надовезују на Стратегију обезбеђења квалитета и налазе самовредновања. У овим плановима јасно су дефинисани носиоци активности, рокови и очекивани исходи, док се њихова реализација анализира на крају извештајног периода и представља основу за планирање наредног циклуса.

Унапређена је и транспарентност процеса праћења квалитета, кроз редовно јавно објављивање извештаја о раду и планова рада на интернет страници Факултета, као и кроз унапређење методологије њихове израде, чиме је омогућено да ови документи имају израженију аналитичку и развојну функцију.

На тај начин успостављен је заокружен и функционалан систем у коме су стратешко планирање, праћење, анализа и унапређење међусобно повезани у „затворени циклус квалитета“, што омогућава континуирано и одрживо унапређење свих сегмената рада Факултета.

SWOT анализа

Снаге:

- унапређен систем праћења квалитета + + +
- редовно извештавање и планирање + + +
- побољшана методологија + +

Слабости:

- потреба за даљим унапређењем аналитичких алата +
- неуједначена примена у појединим сегментима + +

Прилике:

- развој напредних механизма праћења + +
- дигитализација система +

Претње:

- административно оптерећење + + +
- недовољно коришћење података у одлучивању + +

Стандард 15: Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија у посматраном периоду унапређиван је кроз праћење реализације студијских програма, као и кроз анализу резултата научноистраживачког рада докторанада.

Посебна пажња посвећена је праћењу напретка студената докторских студија, као и квалитету њихових истраживања. Унапређена је сарадња између ментора и докторанада, што је допринело бољој организацији истраживачког рада.

Током 2022. израђен је, а 2023. и усвојен нови Правилник о начину и поступку пријаве и оцене научне заснованости теме докторске дисертације, којим је прописана процедура пријаве и одбране теме и прецизно дефинисани стандарди које одбрана теме треба да задовољи. Применом ових одредаба обезбеђује се да докторанди већ на почетку рада на изради докторске дисертације добију релевантне и адекватне савете, избегну евентуалне странпутице и на време провере своје основне замисли, чиме се обезбеђује да квалитет дисертације на крају буде виши, а рад на њој ефикаснији.

Овим Правилником, као и изменама Статута из 2022. прецизније су дефинисани положај, мандат и надлежности управника Центра за докторске студије, што је омогућило да овај факултетски орган буде активнији и ефикаснији у обезбеђивању боље комуникације између студената, потенцијалних ментора и других наставника.

Настављене су активности усмерене на унапређење услова за реализацију докторских студија, укључујући приступ ресурсима и укључивање у научне пројекте.

SWOT анализа

Снаге:

- континуирано праћење квалитета докторских студија + + +
- активна научна продукција + +

Слабости:

- потреба за већом међународном укљученошћу +
- ограничени ресурси + +

Прилике:

- јачање научне сарадње + + +
- укључивање у пројекте + +

Претње:

- одлив младих истраживача + +
- конкуренција на међународном нивоу + +

Закључак

Анализирајући период 2021/22. и 2022/23. године, може се са сигурношћу констатовати да је Филолошки факултет остварио значајан квалитативни искорак у процесу обезбеђења и унапређења квалитета, прелазећи са претежно формалног извештавања на развојни и самокорективан модел рада. Најважније постигнуће посматраног периода јесте успостављање функционалног „затвореног циклуса квалитета“, у коме су стратешко планирање, акционо планирање, систематско праћење и евалуација потпуно интегрисани.

Кључан институционални напредак огледа се у формирању Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, увођењу обавезних и усвојених извештаја о пролазности, њиховом разматрању на седницама Комисија, доношењу нових правилника (о издаваштву и докторским студијама) и оснивању тела која систематично прате стандарде (Издавачки савет, Комисија за уџбенике).

Напредак се огледа и у побољшању реакредитованих студијских програма: посебно кроз увођење модула и обавезних предмета на мастер и докторским академским студијама у оквиру реакредитованих програма *Језик, књижевност, култура* и акредитацију новог мастер програма *Превођење*, као и на подизање нивоа научноистраживачке делатности кроз јачање међународне сарадње, отворени приступ и институционализацију научних конференција. Посебно се истиче побољшање комуникације са студентима, именовањем координатора за студентска питања и успостављањем Тима за промоцију Факултета.

Ипак, анализа такође указује на постојање системских препрека које ограничавају амплитуду побољшања. Дугогодишња забрана запошљавања, све већи административни и бирократски терет (посебно у акредитационим процесима), као и хронични недостаци у просторним и финансијским ресурсима, условљавају преоптерећеност наставног и ненаставног особља, што представља најизраженију претњу одрживости постигнутог нивоа квалитета. Комплексне административно-правне препреке, илустроване примером изградње лифта у старој згради, додатно успоравају инфраструктурно унапређење.

Укупно узев, Филолошки факултет је у посматраном периоду изградио чврсте, транспарентне и функционалне механизме управљања квалитетом. Даљи развој у наредном периоду мора бити усмерен ка ублажавању административног оптерећења, даљој дигитализацији процеса праћења и, пре свега, настојању да се, упркос спољним ограничењима, очува динамика унапређења која је дефинисала овај циклус самовредновања.